

3.11.2025

sivu 1

JHL:n asianro
JHL/LA/084/2025

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

VIITE: EDUSKUNNAN HALLINTOVALIOKUNNAN LAUSUNTOPYYNTÖ 24.10.2025

ASIA: JHL RY:N ASIAANTUNTIJALAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI VALTIONEUVOSTOSTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA 137/2025 VP (TEHTÄVÄÄN MÄÄRÄÄMINEN)

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:tä (jäljempänä JHL ry) kuultavaksi hallituksen esityksestä, jolla muutettaisiin valtioneuvostosta annettua lakia tehtävään määräämisen osalta lisäämällä lakiin uusi pykälä 26 d §. Lisäksi on pyydetty kirjallista asiantuntijalausuntoa. JHL ry kiittää lausuntomahdollisuudesta ja lausuu otsikkoasiassa kunnioittaen seuraavaa.

On myönteistä, että tehtävään määräämisessä on tunnistettu tarve lainsäädäntömuutoksille, jonka KHO:n ratkaisu 2025:21 on tuonut laajemmin esille. Esityksessä mainittu avoimuuden lisääminen tehtävään määräämisprosessissa on positiivista. JHL ry kuitenkin katsoo, että asiassa olisi perusteltua edetä maltilla ja valmistella muutos harkiten. JHL ry suhtautuu varauksellisesti muutokseen ehdotetussa muodossa ja ehdottaa asian valmistelua uudelleen.

JHL ry katsoo ensinnäkin, että muutos tulisi tehdä virkamieslakiin, eikä ehdotettuun valtioneuvostolakiin, jolloin muutos koskisi vain ministeriöitä pl. ulkoministeriö. Ehdotettu muutos asettaisi ministeriöt ja valtion virastot eri asemaan, mikä ei ole perusteltua, sillä tehtävämääräyksiä tehdään myös virastoissa runsaasti. Asia siten tulisi valmistella uusiksi.

Esityksessä jää epäselväksi työnantajan direktio-oikeuden käyttämisen, tehtävämääräyksen sekä virkaan/virkasuhteeseen nimittämisen rajat ja miten tulkinta näiden välillä tulisi ratkaista. Esityksessä tehtävään määrääminen muistuttaa vahvasti virkaan nimittämistä menettelytavoiltaan ja muutoksenhakuoikeudeltaan. Asiassa tulisi pohtia, olisiko kuitenkin

3.11.2025

sivu 2

JHL:n asianro
JHL/LA/084/2025

tarkoituksenmukaisempaa käyttää julkista hakumenettelyä, sillä hallinnollinen työmäärä on käytännössä sama. JHL ry pitää ehdotettua muutoksenhakuoikeutta myönteisenä uudistuksena. Esityksessä olisi perusteltua mainita nimenomaisesti säännöksessä, että tehtävään ilmoittautuneilla virkamiehillä, joita ei määrätä tehtävään, olisi muutoksenhakuoikeus päätökseen. Ongelmallinen kohta esityksessä on se, että tehtävän ilmoitusta ei olisi perustellusta syystä tarpeen ilmoittaa ministeriössä. Tämä muodostaa ongelman avoimuuden kannalta ja mahdollistaa joidenkin virkamiesten suosimisen ja vastaavasti joidenkin virkamiesten syrjimisen. Riskinä on myös tehtävämääräysten politisoituminen. Ilmoitusajalle tulisi olla säädetty vähimmäisaika laissa.

Esityksessä tehtävään määräämisellä tarkoitetaan ensisijaisesti johtamistehtäviä ja muita asiantuntijatehtäviä. JHL ry katsoo, että esimerkiksi yksikön päälliköksi määrääminen muuttaa helposti viran toiseksi eli kyse olisi tällöin toiseen virkaan nimittämisestä. Näin on erityisesti, jos virkamies ei enää tehtävään määräämisen jälkeen tee substanssiin liittyviä virkatehtäviä, vaan tehtävät painottuvat esimerkiksi henkilöstöjohtamiseen. Tällaisessa tilanteessa tulisi kyseinen tehtävä eli oikeammin virka laittaa julkiseen hakumenettelyyn, jolloin myös ministeriön ulkopuolelta on mahdollista hakeutua siihen. Tehtävään määrääminen ei saa muodostua keinoksi välttää julkinen hakumenettely, joka on kuitenkin pääperiaate ja joka tulee myös säilyttää sellaisena.

Lisäksi JHL ry katsoo, että tehtävään määräämistä ei pidä tehdä toistaiseksi voimassa olevana, vaan ainoastaan määräaikaisena toimenä. Toistaiseksi voimassa olevana määrääminen tarkoittaisi käytännössä virkaan nimittämistä ja viran muuttumista kokonaan toiseksi. Kyse olisi merkittävästä muutoksesta virkamiehen asemassa.

JHL ry toteaa, että esityksessä tarkoitettu tehtävään määrääminen on huomattava muutos virkamiehelle, jolloin usein palvelussuhteen ehdot saattavat muuttua tehtävän vaativuuden noustessa. Esityksessä ei ole kuitenkaan otettu kantaa tehtävämääräyksen päättymiseen siltä osin, että päättykö tehtävä heti esimerkiksi päätöksen tiedoksiantoon vai noudatetaanko siinä irtisanomisaikaa. JHL ry katsoo, että perusteltua olisi noudattaa kohtuullista irtisanomisaikaa, esimerkiksi virkamiehen tavanomaista irtisanomisaikaa, jota noudatettaisiin hänen omassa virassaan, sillä tehtävämääräyksen päättymisen todennäköisesti laskee virkamiehen palkkausta vaativuuden muuttuessa. Palkan muuttuminen toki pohjautuu virkaehtosopimukseen.

3.11.2025

sivu 3

JHL:n asianro
JHL/LA/084/2025

Haasteellista voi olla myös se, että virkamies ei itse pysty irtautumaan tehtävämääräyksestä ilman, että ministeriö tekee siitä päätöksen. Virkamiehelle tulisi mahdollistaa ”irtisanoutuminen” tehtävämääräyksestä.

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

JHL:n puheenjohtaja
Håkan Ekström

JHL:n toimialajohtaja
Mari Keturi

Lisätietoja:

juristi Jani Pursiainen, jani.pursiainen@jhl.fi

